

[Statsministeren.]

noget andet Aaremaal. Thi Grundloven maa ændres, naar Udviklingen i Befolkningen kræver det og berettiger til det; og de, der har Ansvaret for Lovgivningen, maa til enhver Tid træffe Afgørelse om, hvorvidt de mener, man bør imødekomme de Krav, som et Befolkningsflertal fremsætter — og det er den Situation, der foreligger nu. Det er et Befolkningsflertal, der staar bag dette Forslag, og saa kan det ærede Medlem Hr. Brorsen mene saa meget han vil, at der ikke er tilstrækkelig Interesse for det. Det ærede Medlem maa ikke nøjes med at regne ud fra de Kredse, hvori han almindeligvis færdes, men maa nu engang ogsaa tænke paa andre Kredse, som ogsaa nærer Interesse for det offentlige Liv her i Landet.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen taler om Faren ved et tilfældigt lille Flertal. Tænk, siger han, hvis der stod 75 mod 74, saa vilde de 75 kunne skalte og valte efter Behag! Jeg tror nu ikke, der er en saadan Fare, medmindre man da skulde gaa ud i nogle mærkelige Yderkredse og finde Folketingsmedlemmer. Men i hvert Fald — Faren er da ikke værre, end da Venstre beherskede et lille tilfældigt Flertal baade i Folketing og i Landsting, da skaltede og valtede Venstre med det Førerskab, det ogsaa havde for Det konservative Parti, med Folkets og Landets Interesser ganske efter Behag, og det Flertal, de havde dengang — og havde i begge Tingene —, var ikke en Smule mindre tilfældigt end det Flertal, om hvilket de nu taler.

Saa talte det ærede Medlem ogsaa om, at tyske Arbejdere vist vilde være lykkelige ved Danmarks Grundlov. Det vilde jeg ogsaa tro, i den Henseende kan jeg godt slutte mig til det ærede Medlems Opfattelse. Jeg er endda tilbøjelig til at tro, at de vilde tage Juni-Grundloven af 1849, ja selv 1866-Forfatningen fremfor den Tilstand, under hvilken de nu lever, under hvilken Folket er fuldkommen udelukket fra Medbestemmelsesret.

Men her taler vi nu om det danske Folk og ikke om, hvad Folk i Diktaturlande eventuelt vilde nøjes med, hvis de overhovedet fik noget Valg. Her taler vi om det danske Folk, og her har vi afskaffet Mindretalsdiktaturet for mange Aar siden, og her ønsker Folkets Flertal en jævn fremadskridende Udvikling frem til det sundest mulige og stærkest mulige Folkestyre. Det er Folkets Flertals Vilje i dette Land, og hvis det mangler paa Bekræftelse, saa kommer den Tid nok, snart eller om længe, hvad

man nu finder rigtigt, hvor denne Bekræftelse vil finde Sted.

Man har her talt om Forhandlingen i Udvalget, og det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, at denne Forhandling havde været betydningsløs. Ja, det vil jeg ogsaa antage. Over for et Forslag, til hvilket der hverken udkræves Ændringer eller mange Betragtninger, kan Forhandlingen jo ikke blive af særlig indgribende Betydning, den kan simpelt hen ikke blive andet end ja eller nej. Naar ingen vil forsøge at vinde Gehør for mulige Ændringer, kan Forhandlingen om et Forslag, der kun kræver et Ja eller et Nej, ikke blive saadan særlig omfattende. Det er en Selvfølge.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der ogsaa talte spøgefuldt om denne Forhandling, erklærede for sin Del, at han var parat til Drøftelse om Forfatningsspørgsmaal. Det var jeg og mine Meningsfæller sikkert ogsaa; hvis man vilde fremsætte fornuftige Tanker om andre Muligheder, saa kunde vi selvfølgelig have drøftet dem. Men at der skulde findes noget bedre og sikrere Middel til Landstingets Afskaffelse end det, der her foreligger, har naturligvis været umuligt for de ærede Medlemmer at paa-vise, og derfor har denne Forhandling ikke kunnet faa nogen større Interesse.

Vi mener altsaa, at Landstinget bør ophæves, og derfor er det ikke os, der har nogen Anledning til at spekulere over, hvordan man kan undgaa dette. Det er Oppositionens Ønske at hindre Landstingets Ophævelse, og saa maa det dog være Oppositionen, der spekulerer over, paa hvilken sindrig Maade den kan enten opnaa det modsatte af, hvad Forslaget tilsigter, eller gøre Udviklingen lemfældigere, end Forslaget tilsigter. Det kan dog fornuftigvis ikke være Tilhængerne af Forslaget, der skal møde med Ændringer til dette Forslag, det maa dog være Modstanderne, saadan har det plejet at være i de mange Aar, jeg har siddet i Rigsdagen, og jeg kan ikke tro, at der pludselig er Grund til at fravige den sunde Regel, at det er dem, der ønsker Ændringer, der ogsaa foreslaar Ændringer.

Nu hørte jeg, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller tale om, at man kunde have ladet Sagen behandle i en Kommission. Vi har, som sagt, ikke haft nogen Trang til et saadant Kommissionsarbejde; men hvis andre havde haft denne Trang for Alvor — det ærede Medlem talte jo om, at hvis vi for Alvor mente noget med Sagen, saa havde vi gjort visse Ting —, nej, hvis det ærede Medlem for Alvor havde haft nogen Trang